

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
Hírdetés (Árany Bika-bérbér). — Telefon: 118 (7 mellék-
állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELT-MAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti napló

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Árany Bika-bérbér) felelőset. Telefon: 113 (7 mellék-
állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

És mégis ünnepelünk!

A debreceni Nemzeti Bizottság kedden tartott ülésén a Kommunista Párt aznapra azt az állítást közzétette meg, hogy „a Kisgazda Párt nem képviseli jelenleg azt a szabadságharcos, megalkuvás nélküli szellemet, amit 1848-ban Petőfiék hirdettek a belső hitangok ellen”. Megtoldotta azt a vakmerő beállítást azzal, hogy „a Kisgazda Párt képviselőinek egy része az egész országban az összeesküvés mellett áll”. Befőtörte pedig méltatlan és súlyos állításait azzal, hogy a Kisgazda Párt vezetősége rendszeres márciusi ünnepséget, hiszen a „multban is előfordult, sőt szokásos volt, hogy azok is méltatták a 48-as forradalmat, akik cselekedeteikkel annak minden vívmányát tönkretették”.

Hozzászokhattunk már ahhoz, hogy a Kisgazda Pártot a legsemmiszedettebb régalakkal, vádakkal és gyúasztásokkal illetik. De hogy egy nemzeti ünnep közelébe alkalmát használják fel a párt ferde beállítáására, befőtörésére, az már minden képeletet felülmúl.

Hogy nem képviseli a Kisgazda Párt Petőfiék szellemét? Ugyan, ugyan. Talán annyi joggal képviseli mint a Kommunista Párt aznap, vagy a Nemzeti Bizottság aznap. Ennek elbizárolását különben nyugodtan hiszhatjuk az egész debreceni társadalomra.

A Független Kisgazda Párt konkrét hágyományokban születtek, — azeket a szent hagyományokat hídte és hirdeti; Petőfi izó hazai hűségét képviseli minden cselekedetében; annak a magyar népek lelkeségét tükrözi vissza, amely Petőfit és Kossuthot vallja példaképül és a 48-as időköt halálig tartó hűséggel örisi lelkeben és szívében. — Egyesek kedvenc vesszőparipája néhány megtévedt ember hibájáért és hűnéért az egész pártot felelőssé tenni, de az mindenki előtt világos, hogy nem lehet azonosítani a demokratikus magyar élet legnagyon jobb pártját és a megölte álló többmilliók tömegét azokkal a személyekkel, akik valóban súlyos bűnt követtek el a magyar demokrácia ellen; de akiknek száma végtelelenül kevés a pártot alkotó tömegek számához viszonyítva. A hűmpölygő folyamatba dobott szenny nem változtatja meg a folyó vizet, a folyam kiveli magából a belédobott szennyet és tovább hűmpölygő feltartóztatatlannul célja felé.

1848-at, a nagy márciusi eszmé-
veket ünnepelni legalább annyi
laga van a Kisgazda Pártnak, mint
bárki másnak ebben az országban.
Sőt, ha valaki közel áll a 48-as
eszmékhez, a szabadságharcos, az
elsősorban a Kisgazda Párt tábora;
hiszen 1848 nemzeti forradalom
volt, a nemzet szabadságjogáért és
alkotmányáért fellángolt polgári azt
nézetű mozgalom volt. A nemesség
önként lemondott jogairól, fontos
szerepet kapott a polgárság és élen
járt az ifjúság, mely mindent el-
sősorban lelkesedésével 1848 március
15-én kivívta a legelőmibb szabad-
ságjogokat.
És mit tett megalakulása óta a

Megegyezés a pártközi tanácskozáson

A megállapodásokat a Kisgazda Párt politikai bizottsága, majd a képviselői csoport elfogadta - Nagy lelkesedéssel bizalmat szavaztak Nagy Ferencnek - Őt képviselő kilépett a pártból - Bartha Albert honvédelmi Bognár József tájékoztatási és Rácz Jenő pénzügyminisztert a párt visszahívta

Budapestről jelentik: A keddi esti pártközi értekezlet egyenynegyed 7 órakor kezdődött és egyfolytában egyenynegyed 1 óráig tartott. Az értekezleten megtörtént a megállapodás Budapestről jelentik: A keddi pártközi értekezlet, amelyet az egész magyar politikai élet a kibontakozást várta, este egyenynegyed 7 órakor ült össze a parlament minisztertanácsai termében. Efelé után egyenynegyed 1 óra után ért véget a pártközi értekezlet.

A pártközi értekezlet után Balogh István államtitkár éjféli után 2 óráig tárgyalt még Nagy Ferenc miniszterelnökkel a helyzetéről. Szerdán a kora reggeli órákban összehívta a Kisgazda Párt politikai bizottsága, hogy megtárgyalja azokat a problémákat, amelyek a keddi pártközi értekezlet előtt szerepeltek, de amelyeket a politikai bizottság régebben egyszer már tárgyalt.

A politikai bizottság Aléret 10 óra után félbeszakították és Nagy Ferenc miniszterelnök Gyöngyösi János külügyminiszterrel a politikai bizottság Aléretét átment az Esterházy-utcai elnöki palotába, ahol a közlérszaki elnökkel hosszasan tárgyalt és jelentést tett a kisgazda-képviselők állásfoglalásáról és a politikai bizottság tárgyalásáról.

Közben a Nemzetgyűlés ülését Varga Béla elnök felfüggesztette. Tekintve, hogy a kisgazdaképviselők a folyosókon tárgyalták az öt képviselő kiválásával kapcsolatos feltételeket.

A miniszterelnök visszakeresése után a politikai bizottság nem folytatta ülését, hanem összehívta a párt képviselői értekezletét. A párt képviselői majánem teljes számban résztvettek a döntő jelentőségű értekezleten. Az értekezleten megjelent Nagy Ferenc miniszterelnök és Balogh István államtitkár, a párt főtitkára és Varga Béla, a Nemzetgyűlés elnöke is. A képviselői értekezleten Szabó Árpád elnökült. — Először Nagy Ferenc miniszterelnök számolt be az általános helyzetről és ismertette a pártközi értekezlet eredményét. A miniszterelnök a megváltozott helyzetről szolt a képviselőkhez, akik hosszas tanácskozás után bizalmat szavaztak Nagy Fe-

rencnek. Az értekezlet hozzájárult ahhoz, hogy öt képviselő: Pfeiffer Zoltán, Pártay Tivadár, Eszterháas György, Reichel Endre és Futó Dezső megválasson a párt kötelékéből és politikai felelősséget a Kisgazda Párton kívül folytasson.

A Kisgazda Párt képviselői értekezlete után a párt politikai bizottsága ismét összehívta, hogy tudomásul vegye a képviselői értekezlet döntését és hozzájáruljon a pártközi értekezletről kiadandó hivatalos jelentés szövegéhez.

A Kisgazda Párt döntése a pártközi megállapodások kérdésében

A Független Kisgazda Párt politikai bizottsága szerdán délelőtti 10 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével ülést tartott, amelyen a miniszterelnök beszámolt a kedden éjszaka tartott pártközi tanácskozás megállapodásairól. A megállapodásokat a politikai bizottság tudomásul vette.

Ezután déli 1 órakor a Független Kisgazda Párt képviselői értekezletre hílték össze, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök nagy beszédben ismertette a teljes számban megjelent képviselők előtt a pártközi megállapodást és annak eleményeit és részleteit. A miniszterelnök bejelentésével kapcsolatban felvetette a bizalmi kérdést.

A miniszterelnök beszédéhez elő-
nek Gyöngyösi János külügyminiszter szolt hozzá és ezután az egész politikai helyzetre kiterjedő általános vita indult meg, amelyben résztvettek a következők: Ácsy László, B. Szabó István, Andrassy Béla, Pfeiffer Zoltán, Bartha Albert, Varga Béla, Cziny Béla, Pócsy László, Elhari Nagy Lajos, Csorok Viktor, Futó Dezső, Pártay Tivadár, Eszterháas György, Reichel Endre és Erdős János.

A pártközi megállapodás szövege

A március 11-én tartott pártközi értekezlet megállapodása a következő:

A magyar koalíció pártjainak alulírott küldöttjei pártközi értekezletet tartottak, amelyen a következő megállapodás jött létre:

A pártközi értekezlet minde-
nelőtt az összeesküvés gyors felszámolását és az összeesküvésnél mélyebb megbüntetését tartja kívánatosnak, hogy azok az ellenforradalmi erők, amelyek bármikor készek volnának a demokrácia és annak intézményei vagy alkotásai ellen felkelni, például végyenek a jelenlegi összeesküvés

határozott felszámolásából és ke-
züket fel ne merjék emelni a demokrácia ellen.

A pártközi értekezlet a kormány munkaprogramját a következő elvek alapján állapítja meg:

1. Hároméves gazdasági tervet fogad el, amelynek kiinduló pontja a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egyesített gazdasági programja és amelybe beépül a Független Kisgazda Párt és a Nemzeti Parasztpárt gazdasági terve is. Elfogadja a szövetségi kérdés végleges rendezését az egységes szövetke-

zők központ alapján. Gazdaságpolitikájának lényeges célkitűzése az agrárból származó és meg-
szüntetése.

2. A szociális biztosítást továbbfejlesztési különös tekintettel a fal-
vak lakosságára.

3. Demokratikus köznevelési tervet készít, amelyben gondoskodik az Általános iskola, az egységes tanterv és a lelkismereti szabadságot biztosító fakultatív hitoktatás bevezetéséről. Kivánatosnak tartja a demokrácia és az egyházak viszonyának közös tárgyaláson való rendezését.

4. A fenti megállapodás megvalósításáért a koalíció pártok minden erejével küzdni készek. A Kisgazda Párt vezetősége a maga részéről véget vet annak a pártra és országra nézve háros helyzetnek, hogy a Kisgazda Pártot különféle népszerűségi elemek fedezik ki használhatóság fel a demokrácia elleni támadásra. Az eddig megtört és most folyamatban levő szervezeti és személyi intézkedések mellett gondoskodik arról, hogy akik a pártközi megállapodást nem tartják be, azokat haladéktalanul eltávolítsák. A Független Kisgazda Párt és a koalíció főbb pártja megegyeznek abban, hogy az együttműködést illető kérdéseket külön megállapodásban szabályozzák.

A Független Kisgazda Párt részéről: Nagy Ferenc, Balogh István, Ottványi Imre és Z. Nagy Ferenc. — Magyar Kommunista Párt: Rákosi Mátyás, Farkas Mihály és Kádár János. — Szociáldemokrata Párt: Szaknits Árpád, Riesz István, Marosán György. — Nemzeti Parasztpárt: Veres Péter, Erdel Ferenc, Farkas Ferenc. — Szakszervezeti Tanács: Kossa István.

Kik lesznek az új miniszterek

Budapesti értesülés szerint Rácz Jenő a Pénzügyügyi Központ elnöke lesz, az új pénzügyminiszter pedig Nyárádi Miklós. Bartha Albert helyére az egyik vidéki magasrangú rendőrüzt kerül, külügyminiszter Ornatay Gyula, építészeti miniszter pedig Veres Péter lesz. Tájékoztatásügyi miniszter Mihályffy Ernő lesz.

Másik jelentés szerint esetleg a pénzügyminiszter Jeszenszky Ferenc, vagy Gyömréy Sándor lenne, míg a honvédelmi tárcát Solyom László volt rendőrkapitány töltene be.

Független Kisgazda Párt? Elsősor-
ban küzdött a magyar nép többsé-
gét alkotó parasztság politikai és
gazdasági felemeléséért, küzdött a
diktatúra bármilyen formája ellen,
küzdött a gondolat- és vélemény-
szabadságért, küzdött a nemzet-
szabadságért, küzdött német imperia-
lizmus ellen. Küzdött azért, hogy
maradéktalanul érvényesüljön a ma-
gyar politikai életben az 1848 szol-
leme. Most nem keresünk, hogy a
kritizáló urak, akik mindent meg-
akárják tagadni a Kisgazda Pártól,
hol voltak és mennyiben képvisel-
ték azokat a nemzeti eszméveket.

amelyeket a Kisgazda Párt oly hí-
ven szolgált; de igazán, a leglátá-
rozottabbban tiltakozunk az ellen,
hogy a magyar politika „új em-
bori” olyan hallatlan hányveti-
séggel megtagadják még a legvető is
a Kisgazda Pártól, a nemzet leg-
nagyobb pártjától, úton átfelén rá-
galmazzák, még már a nemzeti ü-
nnep dobogójától is el akarva tiltani.

Az valóban úgy volt, hogy még a
reakciós időkben is rendeztek má-
rcius 15-i ünnepélyeket és méltat-
ták a 48-as forradalmat és olyanok,
akik annak vívmányait tönkretet-
ték. A lecsúszottabb valótlanság, a

legvakmerőbb régalmazás szouban
ezekkel azonosítani a Kisgazda
Pártot. Ilyen csunya régalmat még
a vádak és gyúasztások mai öző-
násban sem ért meg a párt. Eppen
ezért csak annyit mondhatunk,
hogy ez a régalom visszahull avok-
ra, akik megmondatlanul ilyen ki-
jelentésekre ragadtatták magukat.

Tízástán, emelt fővel ünnepel-
tünk és ünnepel is a Független Kis-
gazdapárt márciusi idnsát. Még a
súlyos támadás dacára sem nyúl a
vissontámadás legyveréshez. Bizton
tudja, hogy mindentől függetlenül a
magyar nép áhitatos lélekkel, a

napi politikán felülemelkedve em-
lékezik a márciusi nagy napokra,
amelyeknek emlékét bizony kár el-
homályosítani egységben törekvé-
sekkel, a napi politika belekaverésé-
vel, hanem léleklben felemelkedik a
nagy és szent nemzeti hágyemá-
nyok magaslátára.

A Kisgazda Párt és minden egye-
tagja pedig csak azt mondhatja
erre a mostani újabb támadásra:
Mégis ünnepelünk!

igazolvány képek
HORVATH FOTÓTÓL
Simonyi utca 1/b.

Víg özvegy Munkás előadás

Kis Eyolf Bérleti est

Nagygyűlés keretében ünnepli március 15-ét a Független Kisgazda Párt Debrecenben

Miután a Baloldali Blokkhoz tartozó pártok magatartása folytán nem lehetséges, hogy a város népe egységesen ünnepelje meg a 48-as forradalom évfordulóját, a Független Kisgazda Párt debreceni szervezete elhatározta, hogy önállóan rendezze a nagygyűlés keretében illi meg március 15-ét. Tekintettel arra, hogy a nagygyűlésre a kormány egyik tagja is Debrecenbe érkezik a szombat délelőtti gyűlésre, a Kisgazda Párt úgy határozott, hogy az ünneplést délelőtti 12 órakor fog kezdeni és színhelye a Vígözvegy mozgó lesz.

A debreceni utcákon már a mai nap folyamán megjelennek a párt nemzetiszíni plakátjai, melyek meghívják a város közönségét a szombati déli ünnepekre. A pártvezetést tudja, hogy Debrecen nemzeti érzésű népe nagy számban fog megjelenni az ünneplésen, mely egyszerű, de méltó keretek között fog megemlékezni a márciusi nagy-napokról.

Rendelet a közalkalmazottak soronkívüli előléptetéséről

A hivatalos lap szerdai számában megjelent kormányrendelet a közalkalmazotti, államvasúti és postai alkalmazottak soronkívüli előléptetéséről intézkedik. Az erre vonatkozó módosítás a soronkívüli előléptethető alkalmazottak számát — az ítélőbírákat és ügyészeket kivéve — minden szakira nézve egységesen ugyanazon

számban és ugyanazon fizetési osztályban alkalmazottak egyheted részében állapítja meg. 1947 július 31-ig soronkívüli előléptethető alkalmazottak száma megállapításánál az egyheted részről le kell vonni azoknak számát, akik a megfelelő szakban 1946 január 1. óta soronkívüli előlépték.

Megérkeztek a búzakötvények

A tegnapi városi tanácsülésen dr. Szabó László tanácsnok, a gazdasági ügyosztály vezetője bejelentette, hogy megérkeztek Debrecenbe a fegyverszímeti szerződés értelmében átadott termények ellenértékű búzakötvények. A búza értéket képviselik a búzakötvények. A gazdák búzakötvényekben kapják meg a jövőtől a beszolgáltatási kötelezettségük fejében átadott termények árát, csupán a 10 forintot alul töredék

összeget kapják meg pénzben. Így például, ha egy gazdának — mondjuk — 525 forint járna a beszolgáltatott termény értékeként, akkor 520 forint értékű búzakötvényt kap, 5 forintot pedig készpénzben. A készpénzfizetések összege 10.690 forintra rug. Az összeg fedezésére a pénzügyi kormányzattól kéri a pénzt a város, hogy a kifizetéseket megkezdhesse.

Felmentő ítélet a Piac utcai halálos szerencsétlenség ügyében

A debreceni törvényszék szerdán a Piac-utca 26. szám alatti halálos szerencsétlenség foglalkoztatottja, amely a múlt év szeptember 25-én délelőtti történt a régi postaépület hontámasán, amikor egy falköteg a kapu előtt visogot olvasó Kin Mihályt volt főhadnagyra esett. — A súlyos falomladék azonnal megölte Kin Mihályt. A bontást végző id. Fábrián József és ifj. Fábrián József ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt indult meg az eljárás. A tárgyalást dr. Sörös János tanácsnok vezette, a vádat dr. Sámy László államügyész képviselte; — míg a védelmet dr. Fényes Jenő ügyvéd látta el. Fábrián József azzal védekezett, hogy a kötelező óvintézkedéseket megtette; a falomladék elmozdítását alkalmazott és amikor délelőtti

ott járt és látta, hogy azt elmozdították, utasítást adott, hogy azt újból megfelelően helyezték el. A falomladék, döntést is szakszerűleg végeztette. A törvényszék több tanút hallgatott ki, akik igazolták, hogy látták felálltva a védőkorlátot, csupán annak magasságára tették ellentétes vallomást. Szakértőnek Mirgai László építész-mérnököt hallgatták ki a törvényszék, aki szerint a falomladék az elülről kifelé óvintézkedést kellő szakszerű gondossággal hajtotta végre, a halálos szerencsétlenségért nem felelős. A bíróság a két Fábriánt felmentette a vád és következményei alól. Az államügyész fellebevezte a felmentő ítélet miatt.

A kismarjai parasztság példát mutat

A biharmegyei Kismarján ez év februárjában lemondott a községi elöljáróság. Az elöljáróság behelyettesítése annak rendje-módja szerint megtörtént, de azt a vármegye alispánja nem hagyta jóvá. Uj választást kellett tehát tartani, — melyen a Kisgazda Párt és a Parasztpárt tagjai a titkos, a Kommunista és Szociáldemokrata Párt tagjai pedig a nyílt választás mellett foglaltak állást. A főjegyző a titkosság mellett döntött, miután a parasztságnak inkább vállalták a titkos szavazásnál felmerült költségeket. A Kisgazda Párt parasztsáji nagy nyugalommal várták a szavazást, mert ismerték a falu népének gondolkodását és felfogását. A kisgazdapárti parasztságot nem

is csalódtak, mert az eredmény kihirdetésekor kiderült, hogy a titkos választás, mely a két paraszti párt összefogása révén következett be, a Kisgazda Párt által benyújtott lista győzelmével végződött. Bíró lett Varga András 685 szavazattal, míg ellenjelöltje 456 szavazatot kapott; törvénybíró Bakó Vince 708 szavazattal; mezőbíró pedig Simándi Gyula 613 szavazattal, míg ellenjelöltje 416 szavazatot kapott. A kismarjai lakosság nagy örömmel vette tudomásul, hogy a 72 „öregember” vezetői tovább a községi ügyeit a parasztság teljes megelégedésére. A választás egyébként azt bizonyítja, hogy minden párt-

KONCZ ruhafestő, vegytisztító ballonkabátját eső ellen impregnálja. Tavaszi színekben kifogástalanul fest. — Péterfia-u. 30., Szent Anna-u. 12.

taktikázások mellett a parasztság összefogásán mindenkori, ha úgy érzi, hogy saját ügyéről és annak védelméről van szó.

Közellátás ÚJ ÉLELMISZERJEGYEK KIÖSZTÁSA

Az 1947. április—május—június havi élelmiszerjegyek (kenyérjegyek), gyermek pótlójelek, Unellátók közellátási jegyei és az önellátó gyermek pótlójelek kiadását a Készlelmiszerügyi osztály körzeti irodái 1947 március 17-én megkezdik.

A kiosztás, torlódások elkerülése végett, szigorúan a lakóhely utca-névének kezdőbetűje szerint a következő sorrendben történik:

- Március 17-án, hétfőn az A—B; 18-án, kedden a C—D; 19-én, szerdán az E—F; 20-án, csütörtökön a G—H; 21-én, pénteken a I—K; 22-én, szombaton az L—M; 24-én, hétfőn az N—O; 26-án, szerdán a P—R; 27-én, csütörtökön az S—Sz; 28-án, pénteken a T—U; 29-én, szombaton a V—Z betűvel kezdődő utcaon lakók jelentkezhetnek jegyért.

31-én, hétfőn azok, akik a részükre kijelölt napokon nem jelentkeztek.

Figyelmeztetünk a lakosságot, hogy az előírt napokon jelentkezzenek, mert torlódások esetén csak az aznapra kijelölt kaphatják meg jegyeiket; április 1. után pedig a lejárt jegyeket le kell vágni.

A jegyeket a szabályszerűen kitöltött Igénylőlap alapján a rendszéri bejelentő és a jelenlegi jegyek felmérése mellett a körzeti irodák adják ki.

Azok, akiknek az ország jelenlegi gazdasági helyzetében az átlagosnál kedvezőbb kereseti viszonyaik folytán jobb táplálkozásuk anyékként is biztosítva van (felsorolásuk a hirdalokban többször lett közölve); továbbá azok, akik állandó foglalkozást igazolni nem tudnak, napi 15 dkg-os kenyérfeladagra jogosultak. Emiatt a foglalkozás elfogadhatatlan igazolendő (munkaadói igazolás az Igénylőlap hátoldalán van), mert annak kellő igazolása nélkül, csak a 15 dkg-os feladagra jogosító jegyeket adhatják ki az irodák.

Polgármester.

Értesíti a közlelmiszerügyi osztály a fűszerkereskedőket, hogy az önellátók részére legújabbban kiadott Általános Közlelmiszeri szelvénytv érvényes, mivel az 1947 márciusi felülbélyegzéssel van ellátva, annak ellenére, hogy 1946. évi, — érvényesítve lett, így a közlelmiszeri Által megírdeltt megírdeltt szelvényeire cikkek kiádatók.

TAVASZI ruhásüzletét készítesse Ismét Tóth Gábor úriüzletében. Piac-utca 67.

Pajor János órasüzletét Miklós-u. 2 alá helyezte át.

APOLLO MOZI ARAT A VIHAR Feszerepben Ray Milland—Paulette Goddard és John Wajna

METEOR filmszínház Március 13. VARIETÉ Irgalmas artistafilm, Annabella Jean Gabin. — Híradó.

PARTELET A Független Kisgazda Párt Női Tagozata csütörtök délután 4 órakor összejutést tart.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI Politikai Akadémia pénteken délután fél 5 órakor. A leányosport ma délután 3 órakor ülést tart.

Felhívás Felkéri a városi Tanács a város közönségét, hogy március hó 15. napján küldje nemzeti lobogóval, vagy nemzeti szalag alkalmazásával díszítse.

Könyvtételek a vidéki kereskedeleme árúellátása és adózása körül

A Kereskedő Társulat közmüvelődési előadásorozatát tegnap délután folytatták. Füst László elnök megnyitotta után Tóth György középiskolai tanár a könyvtelési szakmerekéről tartott magasszintű előadást, amelyet nagy tetszéssel fogadtak. Utána Leitner Jenő ügyvezető elnök számolt be a KOKSZ elnöki tanácsában tárgyalt időszaki kérdésekről. Közölte, hogy a vidéki kereskedelem küzdelme eredményt vezetett s az áruevosztás körüli anomáliák megszüntetésének kérdése megoldódik. A gyűlésen élénk felületet kelet a miskolci szövetkezetek, a Konzumok és a Népszövetkezetek bukása. Egyhangulag követelték, hogy a több millió ár miatt ne csak büntetőjogi, hanem az anyagi kártérítés miatt is vonják felelősségre a vezetőket, nehogy a kárt az adózók pénzéből kelljen megtéríteni. Bejelentette még az előadó, hogy a kereskedelmi miniszterrel ígértet nyert a vidéki kereskedelem a speciális költségvetésű kalkuláció megteremtésére, valamint a magas közterhek miatt a haszonkulcsok megjavítására. Ugyancsak kiállítás van arra, hogy a gyárparnál a szállítási költségek tekintetében felmerült anomáliákat megszüntetik. Az elnöki tanács tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy a kereskedőket a MABÉI, vagy az OTI tagjai közé kívánja a miniszter felvételni. A kereskedőtársadalom általában kívánja a baleset és öregségi biztosítási kérdéseket megoldani. Elfogadták Leitner Jenő indítványát, hogy azok a kereskedők, akik több alkalmazottat foglalkoztatnak, adókedvezményben részesüljenek, valamint az újépités munkájában részvevő hasznos beruházásokat eszközölő kereskedők is adókedvezményt kapjanak.

Statárnum helyett a rendes bíróság elé

A debreceni rögtönítélőbírósg dr. Trágya András tanácselnök elnökelet alatt szerdán összeült. A vádlott Sári István szakai lakos, az ottani Föld- és Igénylő Bizottság volt elnöke volt, aki engedély nélküli löveger tartása és ezúttal emberölés kísérlete miatt került a rögtönítélőbírósg elé. Sári és szántó János között a földosztásból kifolyólag hargos viszony állt fenn. Szántó hargudott Sárija, mert szikes földet adott neki, míg magának fekete földet. Így ízben meg is verték, amiért eltiltette szántót a földosztásról. Ez év februárjában Sári újra megátamta szántó a Hangya keresztemben, mire Sári hazasietett, elővette a vadászpuskát, csőre töltötte, visszament a kertébe és a zenezek között tartózkodó Zagya Kálmán rendőrmester szándékában megakadályozta felütötte a puskát, majd elvonta tölt.

15 vagon gépkocsi érkezett

A 15 millió dolláros amerikai áruköcsön keretében 15 vagon gépkocsi érkezett Budapestre. Ezenkívül újabb 23 vagon gépkocsi és négy vagon műszaki anyag érkezése várható.

A nemzetgyűlés

szerdán a vallás- és közoktatásiügyi miniszter tárcsa költségvetését tárgyalta. Valamennyi párt szónoka résztvett a vitában.

VARRÓGÉP javítás Horváthné, Hunyadi utca 19.

Festék, stencil HURAY, Iparkamara.

Villany szerelés, rádió javítás MAYER EMIL cég Balfiány-utca 5. Koszták-utca 13. Telefon: 380.

Csirkekellető üzem Tyák- és kacatojást keltetésre vállal. Berakás előjegyzés sorrendjében minden hó 1, 10 és 20-én. Tojásokként 20 fillér. Kikelt csibéknél külön 30 fillér. — Tojásban is fízethető. — VASADY, Bajcsy 28-u. 61. volt József k. h. u.

Vígözvegy mozi Debrecenben először! A legremekőbb, a legragyogóbb táncos, zenés amerikai vígjáték: TAVASZ a Broadwayn

Fősz.: Mickey Rooney, — Judy Garland. Előadások: 3, 5, 7 órakor.

CSOKONAI SZÍNHÁZ Csütörtök este fél 7-kor: Vígözvegy Munkás előadás. Péntek este fél 7-kor: Egy millió dollár, Premierbéllet 34. Szombaton du. 3-kor: Egy millió dollár.

Szombat este fél 7-kor: Bánk bán, Ünnepi díszelőadás. Vasárnap du. 3-kor: Egy millió dollár, Berletésűnet. Vasárnap este fél 7-kor: Egy millió dollár, Berletésűnet.

Hétő este fél 7-kor: Egy millió dollár. A. E. B. bérlet 34.

KAMARASZÍNHÁZ Csütörtök este fél 7-kor: Kis Eyolf, Bérleti est.

Vasárnap este fél 7-kor: Kis Eyolf, Tavasz a Broadwayn, Mickey Rooney és Judy Garland revüfilmjét mutatja be tegnap a Vígözvegy mozgó. A műsor mellett az énekes, táncos operettben valószínűleg diadalmat ér el a patkó jazz. A gondatlan fiatalok látványos nagy himne ez, kerék és helyenként elegendőköztöltő meledélások fűbemaszó zeneiáramlata, kitűnő szereplőkkel és egy olyan színpadmmal, amitől eléri a néző szemérszaja. Az új amerikai híradó friss, érdekes és helyenként izgalmas.

15 vagon gépkocsi érkezett

A 15 millió dolláros amerikai áruköcsön keretében 15 vagon gépkocsi érkezett Budapestre. Ezenkívül újabb 23 vagon gépkocsi és négy vagon műszaki anyag érkezése várható.

A nemzetgyűlés

szerdán a vallás- és közoktatásiügyi miniszter tárcsa költségvetését tárgyalta. Valamennyi párt szónoka résztvett a vitában.

VARRÓGÉP javítás Horváthné, Hunyadi utca 19.

Festék, stencil HURAY, Iparkamara.

Villany szerelés, rádió javítás MAYER EMIL cég Balfiány-utca 5. Koszták-utca 13. Telefon: 380.

Csirkekellető üzem Tyák- és kacatojást keltetésre vállal. Berakás előjegyzés sorrendjében minden hó 1, 10 és 20-én. Tojásokként 20 fillér. Kikelt csibéknél külön 30 fillér. — Tojásban is fízethető. — VASADY, Bajcsy 28-u. 61. volt József k. h. u.

Megjegyzés

Figyelmeztető! A Nemzeti Bizottság keddi ülésén, akkor, amikor a Baloldali Blokkhoz tartozó marxista pártok bejelentették, hogy központi utasításra külön március 15-i ünnepélyt fognak rendezni, a Polgári Demokrata Párt megbízottja jónak látta kérni a Baloldali Blokk jelenlévő urait, engedjék meg, hogy a Polgári Demokrata Párt is velük együtt ünnepeljen. A válasz olyan volt, hogy nincs kifogása az ellen a Baloldali Blokknak, ha bárki végignézi, merthisz végignézheti az ünnepségeket, de hivatalosan csak ők maguk között maradnak.

Ha a Polgári Demokrata Pártot így képviselik mindennél, mint a Nemzeti Bizottságban, nem csoda, ha 200 tagja van csak a városban.

A debreceni Nemzeti Bizottság közismert elnöke, akiről közismert az, hogy a felszabadulás óta már egy pártot megjárta, ahol pedig még nem járt, oda kacsintgat, aki alig egy évvel a felszabadulás után már éppen ügyességénél fogva a középiskolai katedrálról az egyetemi katedrára tudott fellépni, jónak látta a keddi nemzeti bizottsági ülésén, akkor, amikor az elnök határozatát elmondta, támaszni a Kisgazda Pártot. Azt hiszem, aki az elnök urat ismeri, az kellő értékre szánja le az ő szájából elhangzott ilyenféle támaszkodást.

Még annyit szeretnék véleményünk szerint, egy elnöknek, mégha az a Nemzeti Bizottság elnöke is, mindig tárgyilagosnak és elfogulatlanul kell lennie. Amikor egy évvel ezelőtt kijelentette az elnök úr, amikor még a Kisgazda Párt tagja volt, hogy hibái, amit elkövetett, főleg annak tudható be, hogy politikailag nem „kellően iskolázott”, úgy hiszem, bár azóta egy év eltelt és egyetemi katedrát ért el, de politikailag még mindig nem „elégé iskolázott”.

Érdekes, hogy míg Csász Lászlóval kapcsolatban azt, hogy állítólag valamikor a Polgári Demokrata Pártnak volt tagja, állandóan büntül rójják fel, addig ugyanazon oldalról, ahonnan azt tessék, nem rójják fel büntül saját párttagjak egy részének, hogy egyszer valamikor valamelyes nyilatkozatos pártban voltak a tagjai; márpedig szerény véleményünk szerint a Polgári Demokrata Párt demokratikus párt volt mindig; míg ugyanez a nyilatkozatos pártokról nem igen mondható el.

Róta már fel valószínűleg Géza egyetemi tanárak, a Nemzeti Bizottság elnökének, hogy korábban a Kisgazda Pártnak volt tagja, ma pedig a Parasztpártnak, vagy a Kommunista Pártnak a tagja? Sokasem juthatott volna senkinek sem eszébe, merthisz mindegyik demokratikus párt.

1409 debreceni gazdát számoltattak el eddig

A gazdák helyszíni elszámoltasáról szóló rendelet értelmében a debreceni tíz elszámoltatott Bizottság munkája során eddig 1409 gazdát számoltattak el. Összesen 54 mázsa kenyérgabona (32 mázsa árpa és 22 mázsa tengeri) az a mennyiség, amellyel az 1409 gazda nem tudott elszámolni.

Női gyapjú tavaszi kabát 214'- Ft-tól

140 cm széles gyapjú kabát szövet 69'- Ft.

Nagy választékban még kaphatók.

NAGY és BALLA divatház, PIAC-u. 51

Tisztaság fél egészség!
Egészségét óvja, ha

RUHÁIT BOROS-nál tisztíttatja.

PIAC-UTCA 77.

200 ezer forint szántási hitelt kér a város

A városi tanács elnöke felkérésében 200.000 forintot kér a debreceni gazdáknek nyújtandó szántási hitelre a földművelésügyi minisztériumtól. A felkérésében rámutat a város a debreceni gazdák szorult helyzetére és a szántáshoz fűződő fontos közérdekre.

Aramkorlátozás

A vasúti szállításokban előállított kisebb-nagyobb zavarok, valamint a villanytelepi egyik kazán szükségesszerű tisztítása és javítása miatt f. hó 13-tól kezdve a villamosáram ellátásban korlátozások, vagyunk kénytelen elbetelepíteni.

Emellett az ipari áram fogyasztóknál az 1 HP motornál nagyobb üzemeletet kénytelenek vagyunk csak tíz napra idkapesolni. Nem tudjuk árammal ellátni a vidéki fogyasztókat és erősen korlátozni kell a villamosvasut forgalmát is. Debrecen város Világítási Vállalat.

Megalakult a Magyar Kollégiumi Egyesület debreceni kollégiuma

A Magyar Kollégiumi Egyesület Tildy Zoltán kollégiuma alakuló közgyűlést tartott. Az alakuló közgyűlésen megjelent Öry István Debrecen város főispánja, Csász László nemzeti bizottsági képviselő, valamint az egyetemi, középiskolák és a köznevelési képviselői. Az ülést Földes Vilmos, a Független Ifjúság debreceni szervezete elnöke nyitotta meg s hangoztatta, hogy a Magyar Kollégiumi Egyesület célja a magyar paraszt ifjúságnak szellemi felépítése, tanulásiának lehetővé tétele. Ezután Zilch Tibor bejelentette a debreceni Tildy Zoltán kollégium megalakulását. Részletesen vázolta a Magyar Kollégiumi Egyesület eddigi működését, az országos tisztikar névsorát. A Magyar Kollégiumi Egyesület főnöke Tildy Zoltán köztársasági elnök, díszelnöke Nagy Ferenc miniszterelnök, országos elnöke Orfaly Gyula nemzeti bizottsági képviselő. Kifejtette a továbbiakban, hogy a Magyar Kollégiumi Egyesület a tanulóifjúságnak nemcsak eredményes köznevelési és egyetemi tanulmányaira fordít nagy gondot, hanem helyi nevelésére is. Végül kérte a Tildy Zoltán kollégium mind anyagi, mind erkölcsi támogatását.

A sok italtól meghalt szekerén — a lovak hazavitték halott gazdájukat

Halálos szeszmérgezés áldozata lett Rácsai Imre 26 éves, Szabad-ság-telep, Halasi-utca 18. szám a. lakos. A fiatal földműves néhány óráhszattal idogált egy társasággal, majd felült szekerére és hazafelé indult a Halapi csárdából. Útközben rosszul lett az elfogyasztott nagymennyiségű alkoholtól, sárvához kapott és holtan esett hátra a szekérről. A lovak hazavitték halott gazdájukat, akiről az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az elfogyasztott erős italtól szeszmérgezés következtében szívbénulás állt be. Holttetését a törvényszéki bonctanaj infézetbe szállították és a haláleset ügyében megindult a vizsgálat.

H I R E K

— A Kollégium március 15-én a Kistemplomban rendezte meg ünnepélyt az özszes tagozatok részvételével. Az ünnepély 9 órakor kezdődik. A szülőket és érdeklődőket szeretettel várják. Az ünnepély előtt istentisztelet lesz. A szolgálatot Bagdy Dániel végzi. Ünnepi beszédet tart Pókos Ferenc gimn. tanár. A tanítóképző énekora Lassus: Ehyhe forrás, Marenzio: Alkony c. dalát adja elő. Babits Mihály: Petőfi koszorú c. versét szavalja Balázs Gyula tan. képző int. növendék.

— A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság II. zenei bemutatója ma délután 6 órakor lesz a Társaság helyiségében a zenei szakosztály keretében és Galánffy Lajos városi zenekolai igazgató irányítása mellett. A szakosztály tagjai kívül is minden zenekedvelőt szívesen lát.

— Debrecen város műszaki ügyosztálya értesíti a város közműségeit, hogy az ablaküvegtalványokat az 1000-es sorozámig a mai naptól kezdve a városi műszaki ügyosztály 19-es sz. szobájában átvehetik az igénylők.

— Vagyonadó és jövedelem-többletadó fizetésére kötelesek figyelmébe. Megjelent a kormány-nak két rendelete a vagyonadó és jövedelem-többletadó fizetési kötelezettségről. Bár a rendeletek végrehajtására vonatkozó miniszteri végrehajtási utasítások még nem jelentek meg, az emített két rendelet vonatkozó szakaszai szerint az érdekelteket addóik mindaddig, amíg az emített két adó nem ki nem vetik, kötelesek 1947 január 1-ig visszamenőleg havonta minden hó 15. napjáig arra saját maguk kiszámította havi adóköteleket fizetni a városi adóhivatal pénztárába. Vagyonadót tartoznak fizetni azok, akiknek az adóköteles tiszta ingó, vagy ingatlan vagyonuk a 20.000 forintot meghaladja. Jövedelem-többletadó kötelesek azok, akiknek havi adóköteles tiszta jövedelme az 1000 forintot meghaladja. Egyébként az érdekeltek a városi adóhivatal kerületében nyerhetnek közelebbi felvilágosítást.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon legutóbb dr. Balogh István, Hajdú megye főispánja tartott előadást a modern magyar társadalom kialakulásáról. Egy előadás szükreszabott keretében a társadalmi fejlődésnek csak legfőbb vorasait változhatta, úgy azonban, hogy a magyar fejlődést az általános európai keretbe illesztette be. Balogh István előadása után Kesztvay Lóránd egyet. magántanár az emésztés kémiájáról beszélt.

— Március 15-én zárva kell tartani a fodrászüzleteket. A kereskedelmi miniszter rendelkezése értelmében a fodrászüzletek március 15-én egész nap kötelesek zárva tartani.

— Zsarolásért feljelentettek egy öklívót. Kiss Antal Komlósi út 66. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakására beállított egy öklívó, aki azt állította, hogy nála korábban lakott albertban egy hölgy és az ott hagyta ruháit és pénzt, azt jött visszakövetelni. Kiss kijelentette, hogy nem tud a nőről és ruhákról semmit, mire az öklívó rátámadt, úgy viselkedett, mintha ringben lenne és összeverte Kiss, majd kénytelen volt, hogy az állítólagos hölgy ruhái helyett akkor bilgerijét adja át. Kiss feljelentésére megindította a rendőrség a nyomozást.

— A Kereskedő Társulat szombati bálja iránt hatalmas érdeklődés mutatkozik városunkban. A rendező bizottság előkészítő munkálatai már befejezés előtt állnak s a jelek azt mutatják, hogy olyan vidám bál éjszaka fog a Bika szálló összes termében lezajlani, amilyenre évek óta nem volt példa Debrecenben. A mulatságon a katonák és a rendőrszereket fogja szolgáltatni a zenét. A táncmulatságot műsor vezeti be, mely pompás szórakozást ígér a megjelenteknek. Hfr szerint a mulatságra nemcsak a kereskedő társadalom körében folynak a nagy készülődések, hanem a város közönségének minden rétegében, ami arra enged következtetni, hogy a bál igazi élmény lesz.

— Értékes és pótolhatatlan műgyűjtemény és kegyi hazaszállításra Ausztria szovjet övezetéből. A szállítmány 29 vagonból áll.

— Amerikából küldött osonagot megdézsmált ismeretlen tettes szállítás közben. A károsult Mészáros László hajdúhadházi lakos feljelentésére rendőrség megindította a nyomozást.

— Háromezer forintot érő háromlörös motort lopott ismeretlen tettes a pénzügyigazgatóság épület tőherliftjének pincéjéből.

— Két litas férfi megtámadta és véresre verte Harangi Dániel Gál 20/16. szám alatti lakost, akit 20 napon belül gyógyuló sérüléssel szállítottak kórházra.

— Beszúránót tolvaj ellopott Keresztész József Szépassági utca 33. szám alatti lakásáról 1500 forint értékű ruháit.

— Milyen szép a harsányja.

— Baloghtól van ne csodálja. Megveházával szemben.

* Hőfőhár amerikai váltta érkezett olosz hatóságai áron, míg a készlet tart. Központi Drogériában, Városháza

* Cipő, szandál szükségletét a legelőbbban Ökrös sajtókészít-ményű raktárából szerezheti be. Sas utca 1.

Hrabéczy tisztítóhoz

sietek, hogy tavaszi ruhám idejében kész legyenek. Széchenyi utca 1. sz.

Független Népnaptár elfogyott, 2-3 nap múlva ismét kapható a Kiadóhivatalban

— Balesetek. Rétfalvi János Bíró utca 17. sz. alatti lakosnak a vasutnál a forgantyú alatt talpa összerúgta ujjait. — Sallai Kálmán Olajút 26. sz. alatti lakosnak a vonat kocsi vonórúdjára a karján súlyos sérülést ejtett. — Kozma István Dugovics utca 8. sz. alatti lakos kezére esett egy súlyos vasdarab mozdonyjavításnál és a kezefejét összerúgta. — Megyeri Zsigmond Kigó utca 40. sz. alatti lakosnak a mozdonyról lepatantott vasszállék a kezébe fúródott.

— Nápoly közelében Katróból Róma felé tartó angol repülőgép 13 angol katonatiszttel lezuhant.

— Vasruddal verte agyon férjét Kovács Gyuláné nagykőrösi lakos. A brutális gyilkost 8 évi fegyházra ítélték.

— Farkasok garázdálkodtak Rohod közelében. A vadász-társaság tagjait felszólították, hogy a farkasokat mielőbb ejtsék el.

— Az árvíz következtében eddig 250.000 hold áll víz alatt.

— A Kereskedő Társulat szombati bálja iránt hatalmas érdeklődés mutatkozik városunkban. A rendező bizottság előkészítő munkálatai már befejezés előtt állnak s a jelek azt mutatják, hogy olyan vidám bál éjszaka fog a Bika szálló összes termében lezajlani, amilyenre évek óta nem volt példa Debrecenben. A mulatságon a katonák és a rendőrszereket fogja szolgáltatni a zenét. A táncmulatságot műsor vezeti be, mely pompás szórakozást ígér a megjelenteknek. Hfr szerint a mulatságra nemcsak a kereskedő társadalom körében folynak a nagy készülődések, hanem a város közönségének minden rétegében, ami arra enged következtetni, hogy a bál igazi élmény lesz.

— Értékes és pótolhatatlan műgyűjtemény és kegyi hazaszállításra Ausztria szovjet övezetéből. A szállítmány 29 vagonból áll.

— Amerikából küldött osonagot megdézsmált ismeretlen tettes szállítás közben. A károsult Mészáros László hajdúhadházi lakos feljelentésére rendőrség megindította a nyomozást.

— Háromezer forintot érő háromlörös motort lopott ismeretlen tettes a pénzügyigazgatóság épület tőherliftjének pincéjéből.

— Két litas férfi megtámadta és véresre verte Harangi Dániel Gál 20/16. szám alatti lakost, akit 20 napon belül gyógyuló sérüléssel szállítottak kórházra.

— Beszúránót tolvaj ellopott Keresztész József Szépassági utca 33. szám alatti lakásáról 1500 forint értékű ruháit.

— Milyen szép a harsányja.

— Baloghtól van ne csodálja. Megveházával szemben.

* Hőfőhár amerikai váltta érkezett olosz hatóságai áron, míg a készlet tart. Központi Drogériában, Városháza

* Cipő, szandál szükségletét a legelőbbban Ökrös sajtókészít-ményű raktárából szerezheti be. Sas utca 1.

Hrabéczy tisztítóhoz

sietek, hogy tavaszi ruhám idejében kész legyenek. Széchenyi utca 1. sz.

Minden nap délután 5 óratól tánc

a Tóth cukrászdában A Kulcsár-Németh jazz duó zenéjére.

Délelőtt 11-kor meleg hashé, állandóan friss sandvichek és marcipán különlegességek. Tiszta babkává 1 forint.

— Pozsony mellett felrobant a jégrobantó aknák raklára. Prága közelében az olvadásokozta áradás következtében három asszony az áradatban lelte halálát. Egy falu kétszáz házat elbontotta az árvíz. Pozsony mellett a Duna partján felrobant egy raktaur, amelyben a Duna jegének robbantásához szükséges aknákat tárolták. Öt cseh katonák és két diáklány meghalt. A Moldova folyó jegét tűzvérségi lövedékek robbantják.

— A KOKSZ elnöki tanácsa elhatározta, hogy a kormányhoz fordul tízmillió forint kiskereskedelmi hitel folyósításáért. Ugyancsak elhatározta a KOKSZ, hogy ez év május 25-26-án Debrecenben országos kereskedő gyűlést rendez a debreceni Kereskedő Társulat 250 éves fennállásának alkalmából.

* Magyar nótát, slágereket könnyen, gyorsan tanulhat zongorázni. Jelentkezés: Darabos u. 37. sz. 1-2-ig.

— A tegnap városi tanácsülésen szóba került a március 15-i ünnepség kérdése. Szabó Kálmán polgármester kijelentette, hogy ha a Nemzeti Bizottság úgy határozott, hogy az ezidei szabadságünnepeket a Baloldali Blokkba tömörítve pártok debreceni szervezetei rendezzék meg, ezt a városi tanács nem változtathatja meg. Szendrey Sándor h. polgármester rámutatott arra, hogy ha a Baloldali Blokk által rendezendő ünnepség költségeinek fedezésében a város résztvesz, akkor tulajdonképpen a város minden adófizetője, tehát a nem baloldali pártokhoz tartozók is, résztvesznek a költségek viselésében. Szendrey Sándor felszólításában emített szempontok a városi tanács egyetlen tagja sem fűzött reflexiókat.

* KALAPOT ismét Wernertől, Piac utca 53.

GYÁSZROVAT

Özv. Virág Károlyné Menyhárt Ágnes 67 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a II. B. ravatalozó teremben református szertartással. Lakás: Lugosi u. 6. Pusztai temetőbe.

Major Béla

asztalos, 56 éves korában elhunyt. Temetése pénteken du. 2 órakor lesz a II. B. számú ravatalozóteremből ref. szertartással. Gyászoljak: Bánatos felesége, egyetlen testvére családijával, nagybátyjával, nagy-nénjével, unokatestvérével, menyével, nézvérszerejével, munkaadójával, barátjával és ismerőseivel. Lakás: Hajó u. 16. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Pusztai temetőzési vállalat.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy

Szabó Imre

62 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a Körtető ravatalozójából a ref. egyház szertartása szerint. Gyászoljak: bánatos felesége, menyéje, unokája, testvére, sógorai nézvérszereje, a kiterjedt rokonság jóbarátai és jóismerősei. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Lakás: Pandur u. 9. Gebauer temetőzési vállalat.

KIS KORONA söröző étterem Csapó-u. 17.

Állandóan meleg konyha! Kifűző fajborok! Színház-vacsora! — Frank Jenő vendéglősmester — Sztálin-átjáró

Viszonteladó Kereskedők!

Ajánlok örölt konyhasót. 100 kg-ként 140 forintos árban.

Adorján László fűszer-, gyarmat-, festék és rövidárunagykereskedés. Vöröshadsereg-útja (Piac-utca) 83.

Molotov előterjesztette javaslatait Németország lefegyverzésére és leszerelésére

Moszkvából jelentik: A külügyminiszterek keddi értekezletén Molotov előterjesztette a szovjet kormány javaslatait Németország lefegyverzésére és teljes leszerelésére ügyében. A javaslat szerint meg kell semmisíteni mindazokat a hadianyag-nyirakat, amelyek nem állíthatók át békés termelésre. 1947 június 10-ig teljes kell kidolgozni a német háborús gépezet teljes megsemmisítésére. Fel kell számolni a különböző kartellumok és trustokot, mert ezek az esetleges német lefegyverkezés meggátolják. 1949-ig teljes meg kell semmisíteni azokat a katonai berendezéseket, melyek a katonai berendezéseket, amelyek a háborút lehetővé tennék. Fel kell oszlatni a német katonai erőket, továbbá a német területen lévő, más nemzetiségű katonákból álló csoportokat és az utóbbiakat

hazájukba kell visszaküldeni. Ezután rátértek Marshall külügyminiszternek a megszálló csapatok létszámszükségletére vonatkozó javaslataira. Molotov kifejtette, hogy ezt a kérdést Newyorkban nem tárták a moszkvai értekezlet napirendjére. Németország leszerelésének kérdésében Marshall kijelentette, hogy a német fegyveres erők nagy részét feloszlatták, a hadianyagok és védelmi berendezések megsemmisítése megtörtént és felfüggesztették a hadiiparok érdekében folyó tudományos kutatásokat is. Még nem értek el komoly eredményeket az ipari termelés általános csökkentésében. Javasolta, vegyék tudomásul az ellenőrző bizottság jelentését Németország demilitarizálásáról és utasítsák a bizottságot, hogy a berlini értekezlet határozatának megfelelően fejlessze be

ezt a munkát. Bavin kijelentette, hogy a tenperi és szárazföldi aknák eltávolítását német fegyveres alakulatok végzik, de miképp ezt a munkát befejezik, azonnal feloszlatták őket. Ami azt a szovjet kijelentést illeti, hogy jogoszláv és más alakulatok tartózkodnak a nyugati övezetben, ez a kérdés magában foglalja az érdekelte személyek kényszerű hazatelepítését. Az angol kormány ehhez nem járulhat hozzá. Az angol övezetben tartózkodó jogoszláv és egyéb katonai egységek száma egyébként is csak 8000 fő. Molotov kijelentette, hogy senki sem ellenzi, hogy az aknák eltávolítását németek végezzék, de ahhoz nincs szükség 80 ezer főt meghaladó német katonai egységekre. Az aknák eltávolítását egyébként is csak az angol övezetben nem fejezték be.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947. III. 13.

Arany vallomása további folyamán arról vall, hogy a hetes bizottság és a Magyar Körség szoros összefüggésben nem volt egymással, bár a hetes bizottság tagjai a Magyar Körségnek is tagjai voltak. Kovács Bélát is bekapcsolták a mozgalomba, de ez csak egyéni elképzelésem volt — mondotta Arany —, mert nem beszéltem senkivel a dolgról. Kovács Bélát 1946 áprilisában akartam felavattatni és egyidejűleg felkértem, hogy jöjjön el hozzánk baráti megbeszélésre. Ekkor ismertem vele a témakört, hogy miről lenne szó, de semmi továbbiból Kovács Béla nem tudott. A Magyar Körség kifejezést nem is használtam előtte; bár ő tudta, hogy minő mozgalom a Magyar Körség. — Kovács Béla meghívása egyéni akció volt.

Továbbiakban Szabó Gyula illegális hazatéréséről vallott Arany, majd az ellenkormány gondolatáról vallott. Itt Szentiványi említett egy kormánylistát, melyben Lakatos Géza miniszterelnök, Korniss, Baranyai Lipót és Rasagy kaptak volna lárcát. Felmerült olyan kombináció is, hogy abban az esetben, ha Magyarországban kiéleződik a helyzet és a belső akarnak átvenni a hatalmat, bizonyos egyéneket ki kellene menekíteni külföldre, hogy ott ellenkormányt alakítsanak. Ez azonban tisztára kombináció volt. A tárgyalást esztendőn folytatják.

gattak két tanút, akik látták, amint Rózsa a Virággal és Kovácsal való szövényt, majd tettlegesség után Nagy József kertjéből még elment és még lövöldözött is. Hogy később mi lett velem nem tudják.

VAN-E GYLKOSSÁG HOLTTEST NÉLKÜL?

Az újrafelvételi kérelemmel most foglalkozott a debreceni törvényszék büntető tanácsa Sörös János elnöke alatt. Dr. Lévy Zoltán kérte az újrafelvételi elrendelést. Rámutatott arra, hogy az első ítélet a felszabadulást követő átmeneti időben hozták, nem volt halottszemle, boncolás és felmerült az a kérdés, lehet-e gyilkosság holttest nélkül, meg lehet-e állapítani a halált okozó testi sértés büntetést akkor, amikor a holttest nincs meg és azt sem lehet tudni biztosan, hogy az áldozat meghalt-e, vagy éi valahol. A törvényszék helyt adott az újrafelvételi kérelemnek és a legszűkebb körű bizonyítást rendelt el. Közébeleg megartják az új főtárgyalást, amikor teljesen előről kezdik a büntügy tárgyalását, kihallgatják a régi és új tanúkat és utána dönti el a bíróság: megölték-e Rózsa Elemért és ha igen, kik a tettesek.

Bemutakozó látogatás

Pinter László apostoli kormányzó helynök és Molnár János, a Szent Anna egyházközség új prépost-plébánosa tegnap délelőtti bemutatkozó látogatáson volt Öry István főispánnal és Szabó Kálmán polgármesterrel.

Pusztuló ifjúság

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága, avagy virág vagy te, hazám ifjúsága?”

Akaratlanul is Petőfinék e sorát jutnak eszembe, ha délutánonként — különösen vasárnap — látom az utcákon és a mozik előtt ácsorgó, cigarettázó, kéregető, elhagyott rongyos gyermekeket. Ez is egyik része annak az ifjúságnak, amelyre a magyar jövő felépítése vár! Mit lehet váral tőlük, mikor csak rosszat tanulnak, hová vezet az útjuk, mikor csak az utca nevei öket?

Itt van például a 13 éves Gyula, a rongyos kis csirkefogó, aki már megismerkedett a rendőrséggel is, sőt a kéregetés miatt vitték be. Mi lesz belőle később ilyen kezdet után? És mi lesz Lajosból, aki tudja, hogy 12 éves korában még mindig azért ilyen kisló, mert sok pálinkát ivott. És mi lesz a többiekből? A másik Lajosból, aki jegy nélkül megy a színházba és a jegyzető elől a szék alá búvik. És Károsból, aki cikanetta, mert a bátyja is azt csinálja. Állítólag így nem éri annyira az éhaéget.

De van más példa is. Negyedik gimnazista kislány, apja elesett a háborúban. Három testvére van, anyja és ő egy pár cipőt közösen használnak. Néha nem megy iskolába, mert vagy az anyja megy a cipőben valahová, vagy nincs mit ennük. Ruhája megnevezhetetlen szintűre fakult, kabátja vékony. Néha a tisztelendő nővér összegyűjti az osztálytársak uszonniát és a kislánynak adja. Az a biztatásra egyet kibont, a többi viszi haza —, enni kezd a közben könnyei folynak. Ha ezt az évet elvégzi, kilép az életbe megkeresni a darab kenyert, amit megesszon övéivel. De mi lesz, ha családja fog az élettől várt reményekben?

Példa lenne még sok, de hiszen ennyi is elég, ezek felett is lehet gondolkozni. Lehet-e belőlük jó ember, akikkel már most is rossz az élet? És ha a lejtőre kerülnek, ahol nincs megállás, a társadalom elfordul tőlük a kitaszítottak lesznek egy életen át. Miért? Mert a társadalom most, mikor még talán nem lenne késő a megjavításra, közönyösen nézi ezeket a romlásnak indult életeteket, vagy legfeljebb haragszik, ha az utcán lerázhatalatlanul szalad utána egy kis rongyos és a fülébe sír: Tessék adni egy pár fillért!

Wellington Co Kína amerikai nagykövete kormányának azt az óhaját közölte Marshall külügyminiszterrel, hívják meg Kínát is a moszkvai értekezletre.

Arany Bálint kihallgatása az összeskuvők bünperében

Szerdán reggel folytatta a budapesti népbíróság az összeskuvők bünperének tárgyalását. A hatodrendű vádlott, Arany Bálint gépészmérnök kihallgatására került sor. Bűnösnek érzi magát, mert tagja volt a Magyar Körség titkos társaságának, amely már pusztuló létezésével is törvénybe ütközött. Továbbiakban elmondta, hogy rendkívül szigorú előírások voltak arra nézve, kik lehetnek a Magyar Körség tagjai. Legfontosabb követelmény a magyar nemzeti érzés és a fajmagyar származás volt.

Az elnök ezután ismertette néhány előadás tartalmát, amelyet közösségi oktatásokban mondtak el. Az egyik szerint a Magyar Körség célja a magyar birodalom tártása. Ha egy-két nemzedék úgy felszaporodik, hogy az élettér tártására szükség van és a Kárpát-Duna medence nem elég, akkor tovább kell a határokat tártani.

Az elnök erre megjegyezte, hogy ez az ideológia nagyon hasonlít a náci ideológiájához. Ezt Arany is beismerte. Az elnök ezután egy másik előadás anyagát ismertette. Eszerint „öntudatosan védekezni kell a szovjet betörés ellen a németekkel együtt. A megszálló németeknek az a feladatuk, hogy a zsidókérdést megoldják. A bolsevizmus ellen minden segítséget meg kell adni. Az angolszások cinikusan szükégszerűnek ismerik el a bolsevizták szövetségét, de valószínűleg nem veszik azt tulságosan komolyan” mondja az előadás.

Arany erre megjegyzi, hogy a felfedezés veszélye miatt ilyen anyagot is be kellett venni az előadásba.

Arany Bálint vallomása során elmondta, hogy a felszabadulás után többször találkozott Kiss Károlyval és Héderrel, majd Szentiványival is és közösségi dolgokról beszéltek. A körségnek azokat a tagjait Szentiványi hozta össze. Szentiványi Saláta Kálmán útján meghívta őt lakásába, ahol politikai kérdésekről beszéltek. Az akkori politikai helyzetéről beszélünk és kritikát gyakoroltunk. Ezt a kritikát Saláta és én továbbítottuk a Kisgazda Párt felé. Szentiványi abban az időben írta meg jegyzetét, amelyben képet rajzolt az akkori politikai helyzetről.

A nyomozati vallomása szerint — mondta az elnök — Szentiványi már akkor kifejezést adott azon véleményének, szükség lenne egy olyan mozgalomra, amely célkitűzésében a magyar demokrácia megdöntését célozza.

Arany Bálint kijelentette, hogy jegyzéknyvi vallomásának ezt a részét nem tartja fenn.

Az elnök ezután elébe tárta Aranynak egy másik nyomozati vallomását, amely szerint ők annakidején megállapították, hogy az országban legalitásában lévő jobboldali erők széttagoltságuk miatt nem alkalmasak arra, hogy a demokratikus rendet magdöntsék, és emiatt úgy találták, hogy alakítani kell egy olyan társaságot, amely arra alkalmas. A vád-

lót a jegyzéknyvet nem ismerte el, mert mint mondta, kényszer hatás alatt állott.

Arany Bálint ezután előadta, hogy a megbeszélések később odafejtődtek, hogy Arany, Saláta, Szentiványi és Kiss Károly együttesen megtárgyalták az aktuális eseményeket minden célkitűzés nélkül.

— Ön, mint a Kisgazda Párt tagja, miért ettől a Kisgazda Párttól kívüli álló társaságtól várt az Ön által megvalósítandó állapot kialakulására? — kérdezte az elnök.

— Politikai, gazdasági és külpolitikai szakemberek véleményét hallottam a ezeknek az embereknek kvalitásait elismertem.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy Szentmiklósnak mi volt a feladata, Arany így válaszolt: Tulajdonképpen Szentmiklóssy a titkári teendők elvégzését vállalta.

Az elnöknek Donáth György jogfolytonosságával kapcsolatos opuszával összefüggésben fellett kérdésre Arany azt állította, hogy ő ezzel nem értett egyet. Donáth, Szentmiklóssy, Szentiványi azt vallották, hogy a határozottan együttműködés a Donáth-féle opuszának tartalmi álláspontjára helyezkedett — mondotta az elnök, aki szembesítette Szentiványit, Szentmiklóssy-t és Donáthot Arannyal. Mindhármán ezt szemébe is mondták vádlottársuknak.

— Ön mégis azt mondja, hogy ezt nem fogadja el — jegyezte meg az elnök.

— Nem fogadtam el — felelte Arany.

— Felmerültek a bizottságban lehetőségek a királyság visszaállítására, vagy a kormányzó visszahozatalára? — kérdezte az elnök.

— Igen, halgatolagos határozattal vettük tudomásul — felelte Szentmiklóssy és Szentiványi.

— A királyság visszaállítása, vagy Horthy visszahozatala — szölt az elnök —, más, mint a fennálló hatalom megdöntése?

— Nem állítom — folytatta vallomását Arany —, hogy ezt nem hallottam, de ezt sohasem hoztam junctimba a Donáth-féle jogfolytonossággal. Bizonyos vonatkozásban, hatalom, kétségtelenül elcsúszott a társaság.

— A hetes bizottságnak milyen céljai voltak a Parasztövetséggel?

— Különös célról nem tudok — felelte Arany az elnök kérdésére. — Majd ismét kijelentette, hogy a január 21-i jegyzéknyvi vallomását visszavonja és ugyancsak visszavonja a 25-i jegyzéknyvi vallomásának 8. oldalán lévő utolsó bekezdését.

Az elnök elébetárta január 11-én felvett jegyzéknyvi vallomását. — Ebben a vallomásában Arany beismerte, hogy befolyást akart gyakorolni a Kisgazda Párt és a Parasztövetségre.

Az elnök kérdésére Arany azt mondotta, hogy a Kisgazda Párt ha-

lyosolását Kovács Bélán keresztül kísérelte meg. Egyes fontos politikai kérdéseket megbeszélte vele, — vagy egyesek érdekében szót emelt és igyekezett őt meggyőzni az általa kifejtett álláspont helyességéről.

Arranézve, hogy Arany jelen volt-e a katonai szervezkedésnél, az elnök megkérdezte Donáthot és Szentiványit, kik azonban nem emlékeznek határozottan a dologra.

Bárános miniszter fontos bejelentése

A nemzetgyűlésen Bárános Károly földművelésügyi miniszter a felszólalásokra válaszulva hangzott, igyekezett minden tekintetben gyorsítani a telekönnyvezést, amely most már olyan ütemben indulhat meg, hogy az év folyamán a munkálatokat az új földhözjuttatottakkal be tudják fejezni. A földművelésügyi tárcahoz csak az állati oltóanyagok és székürök tartoznak és az erre vonatkozó rendelet 20 százalékkal lezárítja az árakat. A gépesítés rövidesen hozzákezdnek, mint egy hateres traktor kijavítását kezdik meg. A szakoktatás demokratizálása irányában a minisztérium már megtette a megfelelő lépéseket. Az agrárügyetelen növénydegi közül túlnyomó többség falusi. A vetőmagköltségen kamatost havi 1 százalékra kívánják csökkenteni. Az állategészségügyi szolgálatot államosítani fogják.

Van-e gyilkosság holttest nélkül...

Újrafelvétel egy három esztendő óta húzódo büntügyben...

Még 1944 novemberében, közvetlenül a felszabadulás utáni időben állítólag gyilkosság történt Kókadon. Rózsa Elemér kókadi lakos lett volna az áldozat, míg a gyilkossággal Virág Károly és Kovács József kókadi legényeket gyanúsították. A debreceni törvényszék közvetlenül a felszabadulást követő időben, 1945 tavaszán, márciusban tartotta meg a főtárgyalást. A főtárgyalás adatai szerint a gyilkosság lefolyása a következőképpen történt volna. Rózsa Elemér a kókadi főutcán haladt, amikor szembe találkozott Virág Károlyval és Kovács Józseffel. Rózsa belekötött a két kókadi legénybe, Rózsa fegyverrel volt felszerelve, kézigrántót is tartott a kezében. A vallomások szerint Virág és Kovács doronggal verték Rózst, majd addig ütözték, amíg Rózsa kiszenvedett. Erre a holttestet a közelben elásták. A jelzett helyen később pár ruhadarabot találtak, de a holttest nem került elő. Abban az időben akadályok merültek az igazságszolgáltatás útjai elébe, nem tudták a holttestet kihozni, felboncolni. A törvényszék az akkor bizonyítékok alapján úgy virág, mint Kovács bűnösségét megállapította és a két legényt halált okozó súlyos testi sértés büntetésébe ítélték és félévi fegyházra ítélték. A két legény meg is kezdte büntetését köhöltetés.

Időközben olyan tanú akadt, aki látta volna a halottnak hitt Rózsa Elemért, majd más olyan bizonyítékok is akadtak, amelyek szerint nem is történt emberölés Kókadon. Dr. Lévy Zoltán ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő az újabb bizonyítékok alapján újrafelvételi kérelmet kért, amit először a debreceni vizsgálóbíróóság fogadatosított. Az újabb kihallgatások során a tényállás a következőképpen módosult: Kovács és Virág sem tagadta, hogy szövényt támadt köztük és a kézigrántál hadonászó Rózsa között, aki pusztá kézzel megverték. Virág még pogácsával kínálta és elűtötte Rózsa Elemért, aki azonban durvan fogadta a csitjű szavakat. Ekközben Virág Károly zsebéből kiesett a cigarettadözmi és pénze. Erre Rózsa azt felelte, és elszaladt, de a két fiú, Kovács és Virág már nem követte, nem üldözte Rózst, akinek azóta nyoma veszett.

NINCS MEG A HOLTTEST...

Az újrafelvételi megelőző eljárás során a vizsgálóbíró helyszíni szemlét tartott. Kiment a bizottság arra a helyre, ahol állítólag Kovács és Virág elásták Rózsa Elemért. Először azt a helyet ásták fel, ahol a tanúk szerint a holttestet elföldelték, majd azt a helyet, amelyet állítólag egy jelen az egyik vádlott jelölt volna meg. Azonban egyik helyen sem találtak holttestet, sem annak bármilyen maradványát. Az áldozat holtteste a legszigorúbb kutatás után sem volt feltalálható. Kihall-

Van-e gyilkosság holttest nélkül...

Az újgazdák földjének telekönnyvezése miatt a tagosításnak egyelőre háttérbe kell szorulni. A mezőgazdasági minisztérium biztosítás tekintetében a legutóbbi idő. Kig komoly lépés nem történt. A nemrég megjelent rendelet az első komoly lépés. Ezt a rendeletet a népjóléti minisztérium adta ki és a tárgyalásokba a parasztság képviselőit is bevonták. Ez csak átmeneti intézkedés augusztus 1-ig. A most szerzendő tapasztalatok alapján augusztus 1-é után, amikor kb. 200.000 új biztosított tagja lesz OTI-nak, ami nagyobb száma az egész ipari biztosításnál. E tapasztalatok alapján kell majd a kérdést végleg kimunkálni. A Duna-Tisza-közi esatorna építési tervzetét a legközelebbi napokban nyilvánosságra hozzák. A nemzetgyűlés a földművelésügyi tárca költségvetését elfogadta.

Van-e gyilkosság holttest nélkül...

Újrafelvétel egy három esztendő óta húzódo büntügyben... Rózsa Elemért, majd más olyan bizonyítékok is akadtak, amelyek szerint nem is történt emberölés Kókadon. Dr. Lévy Zoltán ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő az újabb bizonyítékok alapján újrafelvételi kérelmet kért, amit először a debreceni vizsgálóbíróóság fogadatosított. Az újabb kihallgatások során a tényállás a következőképpen módosult: Kovács és Virág sem tagadta, hogy szövényt támadt köztük és a kézigrántál hadonászó Rózsa között, aki pusztá kézzel megverték. Virág még pogácsával kínálta és elűtötte Rózsa Elemért, aki azonban durvan fogadta a csitjű szavakat. Ekközben Virág Károly zsebéből kiesett a cigarettadözmi és pénze. Erre Rózsa azt felelte, és elszaladt, de a két fiú, Kovács és Virág már nem követte, nem üldözte Rózst, akinek azóta nyoma veszett.

NINCS MEG A HOLTTEST...

Az újrafelvételi megelőző eljárás során a vizsgálóbíró helyszíni szemlét tartott. Kiment a bizottság arra a helyre, ahol állítólag Kovács és Virág elásták Rózsa Elemért. Először azt a helyet ásták fel, ahol a tanúk szerint a holttestet elföldelték, majd azt a helyet, amelyet állítólag egy jelen az egyik vádlott jelölt volna meg. Azonban egyik helyen sem találtak holttestet, sem annak bármilyen maradványát. Az áldozat holtteste a legszigorúbb kutatás után sem volt feltalálható. Kihall-

A rokonnépek dalait mutatja be a 84 éves Városi Dalegylet, amely külföldi utra készült

Debrecen város egyik büszkesége volt mindig a Városi Dalegylet, amely az ország egyik legkiválóbb polgári dalosegylete. A háború vihara a Városi Dalegyletet is megtépázta. 84 éves diadalmas múlt állott a Dalegylet mögött és most mindent újból, elől kellett kezdenie. Minden vagyona elpusztult: teljes berendezés, ezer darabbeli álló kottatár, 83 éves irattár történelmi becsű iratokkal, a Dalegylet régi, értékes, nagyműlt zászloja mind elveszett. Csupán a serlegek maradtak meg, a díjak, érmek, amelyeket a Déri-műzeumban helyeztek el. De a Városi Dalegylet élni akar és újra a fejlődés útjára lépett: már készült az új zászló, amely jelkép, szimbólum a fejlődésre való úton. Az új zászló felavatása májusban lesz, amikor nagyarányú dalosünnepet rendeznek.

A Városi Dalegylet legközelebbi munkatervéről érdeklődött a „Debreceni” munkatársa. Forrai István karigazgató és Kelemen Géza gyogyepedagógiai intézeti igazgató, főtktár, a Dalegylet agilis, lelkes vezetői lelkes szávalkal számoltak be a március 20-án tartandó nagy dalosünnep előkészületeiről. A rokonnépek dalait mutatja be a Városi Dalegylet hangverseny keretében a férfi és női kar a finna, eszt, cseremis, csuvasz, votjákok stb. legjobb dalait adja elő és a kar megszólaltatja a sokszor azonos ritmusú és dallamvezetésű népi magyar dalokat és orosz, román, szlovák változatait. A Városi Dalegylet tagjai — az 50 tagból álló férfi és 44 tagból álló női kar — szorgalmas munkával készül a hangversenyre. A női kar Lókody László teremtette meg és tanítja, fejleszti a dalkultúra érdekében.

Hírek a népbírói törvény reformjáról

Kiterjesztik az államfői kegyelmi jogát — Az oroszok selyosabb része a népbírói törvényhez kerül

Az igazságügyminisztérium népbírói és törvényelőkészítő osztálya elkészítette a népbírói törvény reformjára vonatkozó törvényjavaslatot, amely rövidesen a minisztertanács, majd a nemzetgyűlés elé kerül.

A népbírói reformokra már hosszabb idő óta készül a minisztérium illetékes osztálya. Komoly szó volt arról, hogy a népbírói törvényt megújítják, illetve átalakítják és visszaállítják az esküszökeket. Ez a terv azonban erre az évre halasztást szenvedett: eltörlődött, helyette a népbírói törvény reformjára és kiterjesztésére került sor. A tervezet megküldött Debrecenbe is tanulmányozás és hozzászólás végett, alább ismertettük belőle pár fontosabb, jelentősebb részleteket.

A népbírói törvény hatályát kiterjesztik azokra, illetve népelemez az, aki mint az újjáépítés, vagy jóvátelet szempontjából jelentős üzem felelős vezetője vagy önálló intézkedésre jogosult közege az üzem működését korlátozza, vagy az üzem szerződés szerű kötelezettségének nem tesz eleget, a munkát késedelmezzel és ezáltal az újjáépítést és a jóvátelet teljesítést gátolja, nehezíti. Öt évig terjedhető fogház a büntetése az üzem felelős vezetőjének, ha a kellő felügyeletet elmulasztja.

Érdekes újítása a törvénytervezetnek és reformnak, hogy az oroszok egy részét a népbírói hatáskörébe utalja. Az eddig oroszok részét alá tartozó esetek közül a súlyosabbak kerülnek a népbírói elé. Ebben a kérdésben még nincs végleges kialakult álláspont, sok a támogató, de sok az ellenérv is. Ebben a kérdésben majd az érdekeltek meghallgatása után alakul ki a végleges álláspont.

A népbírói eddigi tanácsai 7 tagból állottak. Az öt párt, szak-szervezet kiküldötté mellett a szakbíró mint tanácsvezető alkotja a népbírói tanácsot. Az új tervezet szerint a népbírói tanács a jövőben öt tagból állana, mint a később szervezett öttagú alkotmányos, demokratikus államforma védelmére szóló bün-

A további terv az, hogy ezzel a módszerrel bejárják a közeli és távoli vidéket, sőt a fővárosban is fellépnek.

Sőt, a Városi Dalegylet külföldi utra is készült. A Városi Dalegyletnél hagyomány a nagysikerű külföldi szereplés: valamikor régen diadalmasan szerepeltek Törökországban, Lengyelországban, Bulgáriában, a régi Szerbiában... és most újabb remény, lehetőség van külföldi szereplésre is, több szíves meghívás érkezett. Felmerült a finnországi meghívás elfogadása. A tárgyalások most folynak...

A Városi Dalegylet vasárnaponként házimuzsikálást rendez: negyedik éve folyik ez a csendes kultúrunka. Kedves, közvetlen társaság gyűl össze rendszeresen, a zene szépségén felhívult lelkük találkozája és gyönyörködnek az előadott művekben. A nyári szünetet nem számítva, minden hónap első vasárnapján összegyűlnek a férfi és nő kar tagjai, hogy a Dalegylet önzetlen barátainak előadásában élvezhessék a klasszikus zene szépségeit. Az előadók közül meg kell emlékezni H. Hoór Tempis Erzsébetről, Szabóné Bencsik Jolánról, D. Szabó Lászlóról, Erdész Mihályról, akik már többször szerepeltek ebben a meghitt körben nagy siker mellett. Legutóbb a Városi Zenekör akadémius növendékei mutatták be itt tudásukat, Pogader Elvira, Markórei István, Gémöri András, Gordon József, Sashegyi Sándor, Szabó Erzsébet stb.

A Városi Dalegylet lelkes munkával dolgozik, újból a fejlődés útjára lépett és bizonyos, hogy idehaza éppen úgy, mint a külföldön szép sikert, nagy eredményt fog elérni.

esetelmények letárgyalására. Ennek a mintájára és hasonmására a népbírói tanács is öt tagból állana, a négy nagy párt képviselője, kizsuzda, parasztpárt, szoc. dem és kommunista párt képviselője és a vezető bír. Kimaradna a szakszervezet képviselője és a polgári demokrata párt képviselője. A fellebbezési fórumot, a Népbírói Országos Tanácsát átszervezik. Az átszervezés új törvénytel függetlenül már folyamatban van: a NOT tanácsai már nem is működnek mostan: várják a végleges átszervezést. Hír szerint a Kuria keretében állítanak fel egy szakemberekből álló tanácsot a népbírói fellebbezések eldöntésére. A fellebbezési eljárásban a NOT-nál a kuriai eljárásra vonatkozó rendelkezések alkalmazandók. Külön joggyógyási tanácsot is állítanak fel a bírások egyöntetűsége és jogegysége érdekében.

Az új tervezet értelmében kiterjesztik a köztársasági elnök kegyelmezési jogkörét. Eddig csak halálos ítélettel volt helye államfői kegyelmezésnek. A jövőben a köztársasági elnök az igazságügyminiszter javaslatára a minisztertanács előterjesztésére egyéni kegyelmezés részesül az, akit a népbírói bíróság elítél, vagy akit ellen népbírói eljárás indult. Kegyelmezből elengedheti a köztársasági elnök az igazolási eljárás során megállapított joghátrányokat is.

Újítás lesz a demokrácia védelmére szóló 1946. 7. törvényekről is. Itt a jövőben öt éven aluli büntetésnél is lesz helye a felkötésnek, azonkívül nagyobb lehetőség nyílik az enyhítő szakasz, a 92. szakasz alkalmazására is. A reform most van végső simítás alatt és ha megfelelő formába öntik, ez érdekeltek szakkélményét is meghallgatva terjesztik majd a minisztertanács és a nemzetgyűlés elé. Ezek a főbb tervek, amelyek lényegesebb módosítását már nem nyerne.

Az amnesztiáról elterjedt hírekkel kapcsolatban az értesítésünk az, hogy ez egyelőre lekerült a napirendről.

Külvárosi séták...

Egészségházakat, a preventív orvosi munka megkönnyítését a külsőségeken

Azoknak a kérdéseknek sorában, amelyeket Debrecen külsőségi problémáinak boncolása felvetett, szinte első helyre kíváncsok a perifériák egészségügyének tökéletes megoldása. Orvondetés tény, hogy ezen a téren a tisztifőorvosi hivatal a földi helyzetnek megfelelő beosztást eszközölt és míg a belsőleg három tisztiorvos látja el az egészségügyi szolgálatot, addig a periférián hat egészségügyi kerületre osztották a népesség ittlakó zömének megfelelően és dr. Gál György, dr. Klamartik Antal, dr. Radó Pál, dr. Tamássy Géza, dr. Tar Imre, dr. Vársárhelyi Antal városi orvosok látják el a mintegy 80.000 ember egészségügyi szolgálatát Debrecen periferiáján, melyhez hozzá tartozik a tanyavilág is.

Meg kell állapítanunk: a hatóság orvosi kar óriási teljesítményt nyújt az egészségügyi szolgálat terén. Elég rámutatnunk arra, hogy téli időben, olykor térdig érő hóban kell járniuk a tanyavilágot, melynek behavazott, máskor sártengerbe fulladt utai szinte megközelíthetetlenül elzárják egyes hónapokban. A fertőző beteg ellenőrzése, a szegényrendelés, az adminisztrációs munkák ellátása olyan zsúfolt munkát jelent, amit lelkiismeretesen el kell látni a legteljesebb odaadással, hivatászeretettel lehet. Tisztiorvosaink legnagyobb elismerését jelenti, hogy ezt a munkát maradéktalanul hajtják végre, sokszor a legmostohább körülmények között.

A külsőségek egészségügyi viszonyainak további javítása szoros összefügg az orvosok munkájával a tanyavilág akadályok elhárításával. Elsősorban ezeket kell tehát sorra vennünk.

Egyik ilyen kérdésünk a hatóság orvosi kerületjének problémája — mondotta munkatársunknak dr. Gál György, akinek kerülete a Homokkert, Kerekes-telep, a mikropérsi úti Rókkant-telep, a tanyavilágból a Pac, Bánk, Fancsikán kívül a Belle-gelő egyrészt öleli fel. — Ma még a legtöbb hatóság orvosi rendelő szükségmegoldást jelent csak, mert részben alkalmatlan helyiségekben nyert ideiglenes elhelyezést, részben bizonytalan, hogy hosszabb ideig ott maradhat-e? Egetően fontos lenne, ni-helyt az anyagi helyzet ezt megengedi, a külsőségi „egészség-házak” felépítése. Olyan épület értek ezalatt, melyben a hatóság orvosi rendelője, a gyógyszerár, a zöldszerzés egészségügyi szolgálat és az orvosi lakás együtt lenne.

Elmondja Gál dr., hogy körzetében nagy probléma a fűtőmunkával borított, egész nyáron kerékpárral és más közlekedési eszközzel szinte járhatatlan utak rendbehozása. Már helyi közlekedési eszköz nélkül azt a hatalmas területet, amit egy hatóság orvosnak be kell járnia, emberileg képtelenség megenni. A homokkerti részben ennek megoldása csak fuvarkérés, amit esetleg közmunka keretében el lehetne végezni. A gázgyár salakjával fel lehetne tölteni azokat az utakat, melyek teljesen rendezetlenek ebből a szempontból.

A homokkerti körzetben a hozzácsatolt tanyai részekkel együtt 20.000 ember egészségügye felett kell örökönie a hatóság orvosnak. Egyébként ez a városrész a Nagyerdő környéke után a leg-egészségesebb. Kivétel itt a bányai rész képez, ahol a szunyogok elszaporodása csaknem minden évben számos maláriamegbetegedést okoz. Részben a lakásviszonyokkal és szociális helyzettel függ össze az a tény, hogy a Rókkant-telep, a Wojaffka-telep lakosai körében jóval több a megbetegedés, mint a Homokkerten és Kerekes-telepen. A lakásviszonyok egészségügyi szempontból legjobban kifogásolhatók a tanyavilágban, ahol sok a lerombolt vagy szűk és egészségtelen vályogház.

Visszatérve a közlekedési kérdésre a tanyai vasút ügyét veti fel Gál dr.

— Minden elismerést megérdemelt.

mel Gendos János tervezte és illetékes helyen nagyon sürgetően fel kellene azt karolni. Óriási jelentőségű lenne nemcsak gazdasági és közigazgatási, hanem egészségügyi szempontból is, ha a tanyavilág létfelépítésével bekapcsolnák a tanyavilágot a város életébe. Főleg a Monostorpályi-útól a mézeshegyi iskoláig nyúló szakasz bekapcsolása volna lényeges, mint ahogy sokat jelentene a paci lakosoknak, ha a monostorpályi kövesutat a Pacig meghosszabbítanák.

Ugyanez a probléma vetődött fel a Kassa-úti városi kislakásokban rendelő dr. Radó Pál hatóság orvossal folytatott beszélgetés során. Itt mintegy 38.000 lakos egészségügyi kerületre örököl a tisztiorvos. Működési területéhez tartozik a guli vasútvonal mentén a vámospérsi út északi oldala, a Halasi-telep keleti szélén vezető dűlőtűt, a Hold-, Bonti-, Huszár Gál-utca páros oldala, a Gerébi-telep, Csapóker nagy része, Apafája, a hajdúhadházi határ, Európa leg-hosszabb külsőségi „körútjának”, a Belle-gelőnek 1—110 számig terjedő szakasza, a Nagycsere 1—180 számig, a Tornyos, Dombos, Sárkut, Bleyer, Lukahegyi, Hármashelyi tanyák és a hozzájuk tartozó iskolák, ahol évente négyszer minden növendékét megvizsgál a hatóság orvos. 160 forintnyi fuvarátalány van megszabva a tisztiorvosok részére. Ebből legfeljebb kerékpáron látogathatják a tanyavilágot, melynek egyrésze azonban megközelíthetetlen konyebb járművel, úgyhogy az út egyrészt gyalogosan kell megtenni.

Megőrités — mondja dr. Radó Pál — hogy a télen egy nap-on 9 fekvőbetegét jelentettek, akikhez ki kellett menni. Ezek közül egy volt az Apafáján, akinek reggel elindultam és délelőtt érttem haza. Átlagosan 500—600 szegénybetegrendelés van havonta, ebből 475—500 rendelő, a többi lakoson. A fertőzőbeteg-eknél környezetanalízist kell végezni. Sajnos Debrecenben még nincsenek egészségőrök, akik főként az adminisztrációs és segédmunka egyrészt lennének gondjainkból és az így felszabaduló időt is a betegeknek lehetne szentelni. A mai körülmények között prevencióra gondolni szinte lehetetlenség.

A hatóság orvosi rendelőjének kérdése kapcsán szintén rendkívül fontosnak tartaná az „egészség-ház” létesítését minden kerületben.

Az én kerületemben aránylag könnyen megoldható lenne, hiszen a városi kislakásban van a rendelő és orvosi lakás, itt nyílik meg a gyógyszerár, tehát már csak a Zöldszerzés Egészségügyi Szolgálatnak kellene helyet biztosítani.

Egészségügyi szempontból a csapókeri, Gerépi-telepi részben nagy hátrányt jelent a kanalizációs hiánya. Egyes utcák, mint a Kéz- és János-utca tavaszi belvizeknél járhatatlanok, az alacsony épületek ablakait szinte a föld színével egyenlő magasnak és így a fűtés csaknem az ablakon folyik be, megvetve a fertőző megbetegedések ágját.

Felhívja figyelmünket Radó dr. egy vizsátságra:

Sajnos a betegbiztosítás egységesítését nálunk ezidőig nem sikerült megoldani. A kerületben működik a MÁV, a Dohánygyár, az OTL, az OTBA, a Postás betegsegélyező orvosa, a Zöldszerzés egészségvédelem orvosa és a hatóság orvos. Néha egy család keretén belül 3—4 betegsegélyezőhöz tartoznak a családtagok. Ez bizony zéttördeli az orvos munkát.

Hasonló problémák ágaskodnak a többi egészségügyi kerületben, melyekről külön cikkben írunk. A leszürelhető tanulságokról megállapítható, hogy hatóság orvosnak tele vannak a legszűkebb elgondolásokkal, melyek megvalósulás esetén 60—80 százalékkal nyomnálna a megbetegedések számát... Az anyagi helyzet azonban gátat szab a tervek megvalósításának és a „lövő zenélő” lesz az.

A legfőbb feladat lenne napjainkban: a hatóság orvosi rendelőjének kérdését az egészség-házakkal megoldani. De meg kell oldani munkájuk sikere érdekében az orvosok közlekedésének kérdését is. Ha pedig már majd arra lehet gondolni, hogy a kerületek szaporítva lesznek, akkor egy-egy orvos munkáját, akkor megközdödné a preventív orvosi munka.

Mert égetően szükséges lenne az egyes kerületekben kártótekelni a lakosokat és egészségügyi kataszter felállításával minden évben rendszeres egyéni vizsgálat alá vetni minden személyt. Valószínű, hogy orvosképzésünk rövidesen elő fogja írni a gyakorló orvosok számára a néhányéves falusi, vagy külsőségi szolgálatot. Ha majd minden hatóság orvos kaphat 2—3 gyakorló orvost segítőül, akkor megvalósulhat a kártótekelés felállítására és a prevenció érdekében az egyéni lapok feleltetésével az évenkénti rendszeres vizsgálat megújítása.

Közönség szava

Nem lehet másodrangú polgár a mezőgazdasági termelő. Szemünkbe utlik e cikk címe és írójának száz százalékosan igazat adunk.

Nem mulaszthatjuk el ezt megemlíteni, hogy amint nem lehet másodrangú polgár a mezőgazdasági termelő ugyan úgy nem lehet utolsó a kistvárosi. Mindenki tudnia kell azt, hogy a kistvárosok szervezete a felszabadulás óta kértékül kötelezettségének 100 százalékban éget get mert teljesítette a beígértakat. Járó fuvarozást így a „szociális” kötelező támogatja. Igazán minden kistváros természetben róta is a kistváros munkát. Az újjáépítésben segédkezett nyújtott a városnak, — a miskai ügyosztálynak, Kihordta a városi szociális — és mindez teljesen ingyen teljesítette.

Bárán kérdést intézhetünk mi is a városnak, hogy miért nem szőlője fel a Kistvárosok Szakszervezetét, most amikor az újjáépítési munkálatokat, hogy abban elősorban munkát részt. Miért nem szőlője fel a város közeletét a növényzetet megkényeztet, illetve pottyogot? Vagy talán nem érdemi meg azt a kistváros és nem végző nehézi testi munkát az, aki egyáltalán a munkát, a rakodó és fuvaros is? Mit kaptai a nagy világrész segítő szervek adományaihoz egy mezei kistváros gyerek? sehunna — semmit!

Debreceni Kistvárosok Szakszervezete.

A beunkosztos házi és gazdasági cseledek jövedelmi és kereseti adója kirovásánál az adóhivatal a teljes ellátás értékét 96 forintban állapítja meg havonta a tényleges béren kívül.

Ellenben a közmunkahivatalt 25 százalékkal felemelve veszi számításba, a család bérét pedig — tekintet nélkül annak munkaképességének fokára — a szakszervezet által bementett összegben számítja be. Ennek az a következménye, hogy egyetlen férfi vagy nőcseléd után másfél napszám fizetéssel terheli meg a közmunkahivatalt a munkaadót, még akkor is, ha az például 15 holdas kislakos a mint ilyen magáért 1 napszámot tartozik fizetni. De valamely okból — saját munkaképessége, vagy felesége betegsége miatt férfi vagy nő cselédet kénytelen tartani, azok egyikeért is fizet annyit, mint magáért és esetleg fizetésre kötelezett feleségért annyit fizet.

Ha az állam az ellátás értékét megszüntetné, legyen az hitelező a közmunkahivataltal is. Viszont a béreket se értékelje másként, mint amennyi annak értéke, hiszen legtöbbször ügyis terményben van az megállapítva a nem pénzben.

Sajnos... Olvastuk, hogy a háztulajdonosokra kényszerkölcsönt fogmak kivétel és az így összegyűlt összegekből megindítják az építkezéseket. Igen ám, de van, különösen Debrecenben, sok félig romház, vagy erősen sérült ház. Ha ezeket kivétel a kényszerkölcsönt, akkor még kevesebb lehetőségek vannak a tulajdonosoknak, hogy saját házuk sérüléseit kijavíttassák. Tehát a bombasérült házak, különösen a kistvárosi házak tulajdonosait mentesíteni kellene a kényszerkölcsön alól, mert ha ezzel megterhelik őket, nem jutnak abba a helyzetbe, hogy házukat kijavíttassák. A köz sem jár jól, illetve amit megnyer a vámon, elveszti a révén. Szóval feltétlen méltanyosságot várunk azok számára, akiket ügyis eléggé juttott a háború. Sok kislakos nevében.